

การพัฒนาความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง ตรรกศาสตร์ โรงเรียนนาอ้อวิทยา อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

Developing mathematical reasoning abilities of Mathayom 4 students using learning management. Student-centered model (Child-center learning) combined with inquiry-based learning (5E) on logic at NaoWittaya School, Mueang Loei District, Loei Province

เสาวลักษณ์ เหตุเกษ ^{1} ประวีณ์นุช วสุอนันต์กุล ^{2} ธเนศพลร์ วสุอนันต์กุล ^{2}

E-mail: sb6340140127@lru.ac.th

โทรศัพท์: 090-852-0745

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง ตรรกศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการ จัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์หลังการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับ การเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียน นาอ้อวิทยา อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 13 คน โดยได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง เพื่อเป็นตัวแทนของ ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ตรรกศาสตร์ จำนวน 9 แผน และแบบวัดความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์เป็นแบบอัตนัย และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ดำเนินการทดลองแบบกลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม วัดก่อนและหลังทดลอง (One – Group Pretest – Posttest Design) วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent sample)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ตรรกศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ที่จัดการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการ สืบเสาะหาความรู้ (5E) มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และ 9.38 ตามลำดับ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.18 และ 0.96 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2) ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อที่จัดการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 หลังจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจระดับมาก

คำสำคัญ: การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning), การเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E), ความสามารถการให้ เหตุผลทางคณิตศาสตร์

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare mathematical reasoning abilities before and after learning using student-centered teaching and learning management. (Child-center learning) combined with inquiry-based learning (5E) on logic for Mathayom 4 and 2) students) to study the satisfaction of Mathayom 4 students with the mathematics learning arrangement after Learning is taught using learner-centered learning management. (Child-center learning) combined with inquiry-based learning (5E). The sample group used in this study included Mathayom 4/1 students at Naowitthaya School, Mueang Loei District, Loei Province, academic year 2023, numbering 1 3. people, which were obtained from specific random sampling to represent the population The research tools consisted of 9 lesson plans on logic and a subjective mathematical reasoning ability test. and a questionnaire on satisfaction with learning using learner-centered learning management. (Child-center learning) combined with inquiry-based learning (5 E). The experiment was conducted in one experimental group. Measurement before and after the experiment (One – Group Pretest – Posttest Design) Data were analyzed by finding the average. standard deviation and t-test for dependent samples.

The research results found that

1) Mathematical reasoning abilities before and after studying the subject of logic of Mathayom 4/1 students who learned using learner-centered teaching and learning management. (Child-center learning) combined with learning Inquiry for Knowledge (5E) had a mean score of 3.54 and 9.38, respectively, with a standard deviation of 2.18 and 0.96, respectively. And when comparing the pre-study and post-study scores, it was found that the students' post-study test scores were higher than before the study. Statistically significant at the .05 level.

2) Results of the study of satisfaction with the learning organization using student-centered teaching and learning management. (Child-center learning) together with inquiry-based learning (5E) of Mathayom 4/1 students after organizing the learning. Overall, the average score was 4.26, standard deviation 0.65, which was at the high level of satisfaction.

Keywords: student-centered teaching (Child-center learning), inquiry-based learning (5E), mathematical reasoning skills

¹ นักศึกษา หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฎเลย

² อาจารย์ประจำ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ที่มาและความสำคัญ

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากคณิตศาสตร์ ช่วยให้มนุษย์มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบมีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ช่วยให้ คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือใน การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่น ๆ อันเป็นรากฐาน ในการพัฒนาทรัพยากร บุคคลองชาติให้มีคุณภาพและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ การศึกษาคณิตศาสตร์จึง จำเป็นต้องมีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่าง รวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ เกิดสมรรถนะ มีความรู้ความสามารถการสื่อสาร ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือตัดสินใจเกี่ยวกับ ตนเองและสังคม สามารถแก้ปัญหาอุปสรรค มีทักษะชีวิตและเลือกใช้เทคโนโลยี ได้อย่างมีคุณค่า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) ดังนั้นการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์ในศตวรรษที่ 21

การให้เหตุผลเป็นทักษะกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างเป็นระบบ สามารถวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ได้ อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ สามารถคิดอย่างมีเหตุผลเป็นเครื่องมือ สำคัญที่นักเรียนสามารถนำติดตัวไปใช้ในการพัฒนาตนเองในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในการทำงานและการดำรงชีวิต (สถาบันส่งเสริมการ สอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2550,น. 8) ลักษณะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ควรประกอบตัวยการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2555,น. 79) กล่าวว่าการให้เหตุผลที่ใช้ในชั้นเรียนคณิตศาสตร์ มีอยู่ 2 ประเภท คือ การให้เหตุผลแบบอุปนัยเป็นการให้เหตุผลจากการสังเกตส่วนย่อย ๆ แล้วหารูปแบบ หลักการ หรือข้อสรุปทั่วไป เพื่อนำไปใช้ในวงกว้างมากขึ้น และ การให้เหตุผลแบบนิรนัยเป็นการให้เหตุผลจากการใช้ข้อเท็จจริง หลักการ กฎ บทนิยาม หรือความรู้ทางคณิตศาสตร์ในการอธิบายปัญหาหรือสถานการณ์ จากความสำคัญตังกล่าวการคิดอย่างมีเหตุผลถือเป็นหัวใจสำคัญของ การสอนคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยจำนวนมากที่ยืนยันว่า นักเรียนที่มีการให้เหตุผลเชิงตรรกศาสตร์สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ คณิตศาสตร์สูง อาจกล่าวว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ต้องใช้ความคิด ใช้เหตุผล ใช้ความรอบคอบ จึงจะทำให้การเรียนวิชา คณิตศาสตร์เป็นไปด้วยดี นักเรียนที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้ดีมากเท่าใด ก็มักจะเป็นคนที่มีความคิดที่มีเหตุผลมากขึ้นเท่านั้น ยิ่งถ้าได้ ฝึกคิดอยู่เสมอ ๆ ความสามารถในการให้เหตุผลก็จะสูงยิ่งขึ้น (Keller and Rowley, 1964, p.167-170)

จากผลการศึกษาผลสอบ O-NET ของสถาบันทลสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่า การศึกษาผลการ ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Testing : O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกมาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ปีการศึกมา 2558 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 32.40 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่า มาตรฐานขั้นต่ำร้อยละ 50 (สถาบันทคสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2556,น.4) จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ของโรงเรียนธวัชบุรี วิทยาคม อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกมาเขตที่ 27 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Testing : O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2558 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 30.40 คะแนน ซึ่งยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้อยู่มาก อีกทั้งจากการประชุมคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์และกาสำรวจผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนโรงเรียนธวัชบุรีวิทยาคม (ฝ้ายวิชาการโรงเรียนธวัชบุรีวิทยาคม, 2558) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกมาตอนต้นมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ในสาระ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เนื่องจาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการให้เหตุผล เรื่อง ตรรกศาสตร์ ซึ่งทางคณะครู มองว่านักเรียนส่วนใหญ่ทำแบบฝึกหัดยังไม่ถูก ทำผิดพลาดและเกิดมโนทัศน์ที่ตลาดเคลื่อนในทักษะการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ เหตุผล ไม่สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการให้เหตุผลทางตรรกศาสตร์ได้ จึงได้ร่วมกันสรุปว่า จากปัญหาการเรียนการสอนและจากการ สำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกียวกับการให้เหตุผล เรื่อง ตรรกศาสตร์ ยังเป็นปัญหาอยู่มากสมควรได้รับการแก้ไขอย่าง เจ๋งก่วน และจากที่ผู้จิจัยได้สอบถามครูและสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนาอ้อวิทยา ถึงสภาพ

ปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ตรรกศาสตร์ นักเรียนส่วนใหญ่จะขาดทักษะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ไม่สามารถ อธิบายและเชื่อมโยงคำตอบได้

ทางคณิตศาสตร์รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ เป็นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ เรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การสังเกต ถาม-ตอบ สื่อสาร เชื่อมโยง นำเสนอ วิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างองค์ความรู้ซึ่งครู ้นั้นชี้แนะให้คำปรึกษา เป็นกำลังใจ คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมถึงเป็นผู้ร่วมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับผู้เรียน โดยกิจกรรมมี 5 ขั้นตอนดังนี้ (ชูศิลป์ อัตชู และคณะ, 2560) 1) ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) ในขั้นตอนนี้เป็นการจัดกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้สึกอยากรู้อยากเห็น สงสัย ทำให้เกิดประเด็นในการเรียนที่ผู้เรียนจะต้องสำรวจต่อไปด้วย ตนเอง 2) ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) ในขั้นตอนนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรวมกลุ่มในการสร้างองค์ความรู้ โดยการวางแผน การสำรวจ ลงมือตรวจสอบประเด็นปัญหา โดยครูคอยกระตุ้น ส่งเสริม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน 3) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) ในขั้นตอนนี้จะให้ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันสร้างองค์ความรู้ใหม่โดยผ่านการนำเสนอองค์ ความรู้จากขั้นสำรวจและค้นหา โดยการวิเคราะห์อธิบายและเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายซักถามและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ซึ่งสามารถ โต้แย้งในองค์ความรู้ใหม่ที่ได้อย่างสร้างสรรค์โดยมีหลักการ ทฤษฎี องค์ความรู้เดิมรองรับแล้วสรุปอย่างสมเหตุสมผล 4) ขั้นขยาย ความรู้ (Elaboration) ในขั้นตอนนี้จะให้ผู้เรียนได้เพิ่มเติม เพื่อเติมเต็มองค์ความรู้ให้กว้างขวางมีความสมบูรณ์ โดยการอธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำไปสู่การเชื่อมโยงความรู้เดิมสู่องค์ความรู้ใหม่อย่างเป็นระบบ สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับเรื่องอื่นหรือในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นผู้เรียนอาจมีข้อสงสัยก็สามารถนำความสงสัยดังกล่าวไปสู่การสำรวจ ตรวจสอบใหม่ตามที่สนใจ 5) ขั้นประเมินผล (Evaluation) ในขั้นตอนนี้ให้ผู้เรียนประเมินกระบวนการและผลของการสำรวจ ตรวจสอบองค์ความรู้ใหม่ของตนเองและเพื่อนในชั้นเรียนโดยผ่านการวิเคราะห์ วิจารณ์ อภิปราย ซักถามข้อสงสัย แลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งกันและกันในเชิงเปรียบเทียบจุดดีหรือจุดด้อยเพื่อปรับปรุงหรือทบทวนใหม่ และการจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับความถนัดความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เรียนมีส่วน ร่วมในการกำหนดสาระที่จะเรียนรู้ทำกิจกรรมและปฏิบัติจริงจนค้นพบข้อความรู้และวิธีการปฏิบัติด้วยตนเองจากแหล่ง เรียนรู้ที่ หลากหลายและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องเลือกใช้รูปแบบ การสอนวิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม หลากหลายประกอบกันไม่สามารถยึดถือเฉพาะรูปแบบวิธีการหรือเทคนิคการสอน อย่างใดอย่างหนึ่ง เท่านั้น ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมและ คุณธรรม ให้อยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) พบว่านักเรียนได้พัฒนาทักษะความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ อีกทั้งยังมีความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์หลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เพื่อพัฒนาความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ตรรกศาสตร์ โรงเรียนนาอ้อวิทยา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง ตรรกศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1
- 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ต่อการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์หลังการเรียนรู้เรียนโดยใช้ การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

เป็นการวิจัยในลักษณะของการวิจัยกึ่งทดลอง ดำเนินการทดลองตามรูปแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลหลังการทดลอง (One – Group Pretest – Posttest Design) มีแบบแผนการวิจัยดังนี้

Pretest	Treatment	Posttest
T ₁	X	T ₂

เมื่อ X แทน การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหา ความรู้ (5E) เรื่อง ตรรกศาสตร์

 T_1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง

- 2. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
- 2.1 กลุ่มประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนนาอ้อวิทยา อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 38 คน
- 2.1 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนนาอ้อวิทยา อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 13 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง
  - 3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
- 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการ เรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง ตรรกศาสตร์ จำนวน 9 แผน ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44
- 3.2 แบบวัดความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ตรรกศาสตร์ เป็นแบบอัตนัยจำนวน 5 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72
- 3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ต่อการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์หลังการเรียนรู้ เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหา ความรู้ (5E) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert (Likert Scale) จำนวน 10 ข้อ
  - 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ตรรกศาสตร์ จากการสอบถามครูที่เคยทำการสอนและ สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
- 4.2 ผู้วิจัยชี้แจงหลักการ เหตุผล วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัยให้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวย่าง พร้อมทำความ เข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E)เรื่อง ตรรกศาสตร์
- 4.3 ดำเนินการการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการ เรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง ตรรกศาสตร์
- 4.4 หลังดำเนินการการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้น ให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ตรรกศาสตร์ เป็นแบบอัตนัยจำนวน 5 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1

ต่อการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์หลังการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ

- 5. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5.1 ใช้สถิติ t-test for dependent sample เปรียบเทียบคะแนนแบบวัดความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ตรรกศาสตร์ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E)
- 5.2 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การสอน แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง ตรรกศาสตร์

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ตรรกศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนนาอ้อวิทยา ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Childcenter learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E)

ทักษะความสามารถ การให้เหตุผลทาง คณิตศาสตร์	N	คะแนนเต็ม	×	S.D.	t	Р
ก่อนเรียน	13	10	3.54	2.18	12.22*	.00
หลังเรียน	13	10	9.38	0.96	12.22	

^{*} P < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ตรรกศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ที่จัดการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจต่อที่จัดการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ชองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1

องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้	×	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา	4.08	0.76	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	3.56	0.96	มาก
3. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน	3.36	0.99	ปานกลาง
4. กิจกรรมการเรียนรู้ฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง	4.76	0.44	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายน่าสนใจ	4.64	0.49	มากที่สุด
6. บรรยากาศในห้องเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น	4.52	0.51	มากที่สุด
7. บรรยากาศในการเรียนสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย	4.88	0.33	มากที่สุด
8. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความ คิดเห็นและมีส่วนร่วม	4.8	0.41	มากที่สุด

องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้	×	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
9. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสม	3.68	1.11	มาก
10. สื่อการสอนน่าสนใจและมีความเหมาะสม	4.32	0.49	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.26	0.65	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าแสดงผลการศึกษาความพึงพอใจต่อที่จัดการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 หลังจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจระดับมาก

อภิปรายผล

- 1. การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบทักษะความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ตรรกศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนนาอ้อวิทยา ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) พบว่า มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตก่อนเรียนและ หลังเรียนเท่ากับ 3.54 และ 9.38 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเลขคณิตด้วยค่าที่ (t-test for dependent sample) พบว่า นักเรียนมีทักษะความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ตรรกศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะมีการ สอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และใช้ความรู้ความสามารถของตนเองในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ตรรกศาสตร์ ทำให้นักเรียนมีความคิดที่รอบคอบ คิดเป็นขั้นตอน เป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยมีครูเป็นคนคอยชี้แนะแนวทาง ซึ่งผลเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมสิริ แก้วศรีหา ได้ทดลองกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ความน่าจะเป็น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้าน ใหม่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยมีนักเรียนที่ใช้ในการทดลอง จำนวน 41 คน พบว่า การสอนแบบสืบ เสาะหาความรู้ (5E) ทำให้นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 80.5 และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงขึ้น โดยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 (พิมสิริ แก้วศรีหา, 2554) และสุวิมล ทองเทียม ได้ทดลองกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา ความรู้ (5E) เรื่อง ความน่าจะเป็น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา จังหวัดชัยภูมิ โดยมีนักเรียนที่ใช้ในการทดลอง จำนวน 39 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุม 33 คน พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ทำให้นักเรียนที่ได้รับการเรียนการ สอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 78.53 สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติที่มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 75.15 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สุวิมล ทองเทียม, 2555) และปิยนุช นุตตะรังค์ ได้สร้างบทเรียนการสอนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น โดยวิธีสืบเสาะหาความรู้และกิจกรรมโครงงาน คณิตศาสตร์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรี ประเสริฐศิลป์ จำนวน 4 ห้อง พบว่า บทเรียนสำหรับการสอนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น โดยวิธีการสืบเสาะหาความรู้กับกิจกรรมโครงงาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.71/75.10 มีค่าดัชนีเท่ากับ 0.6234 นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยบทเรียนนี้มีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี และมีความพึงพอใจต่อบทเรียนอยู่ในระดับพอใจมาก (ปิยนุช นุตตะรังค์, 2557)
- 2. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อที่จัดการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 หลังจัดการเรียนรู้ ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนักเรียนสามารถค้นคว้า หาความรู้จนนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ตามความเหมาะสมและความต้องการของเขาและการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้

5 ขั้นตอน นับเป็นการเรียนการสอน ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนหรือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้า หาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อทำให้ค้นพบความรู้หรือแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง ซึ่งผลเป็นไป ตามสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวพันธ์ ฮวดศรี (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน เรื่อง สถิติ ความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ TAI กับการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้แบบ TAI และการจัดการ เรียนรู้แบบ CIPPA มีค่าเท่ากับ 81.04/78.33 และ 83.10/82.95 ตามลำดับ 2) ดัชนี ประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบ TAI และการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA มีค่าเท่ากับ 0.6820 และ 0.7268 แสดงว่านักเรียนมี ความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 68.20 และ 72.68 ตามลำดับ และ 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่อง สถิติ ความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ และเจตคติต่อการเรียน คณิตศาสตร์หลังเรียน สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ TAI อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

- 1. ความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ตรรกศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนนาอ้อวิทยา ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการ เรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) พบว่า นักเรียนมีความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อที่จัดการเรียนรู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 หลังจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

- 1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
- 1.1 ศึกษาแผนการจัดการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ (5E) พัฒนาทักษะความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ตรรกศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้สอน
  - 1.2 ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมในห้องเรียน
  - 1.3 ควรมีกิจกรรมและสื่อการสอน เกมที่หลากหลายให้นักเรียนได้เห็นภาพในกระบวนการคิดและให้เหตุผลได้
- 1.4 ในการจัดการเรียนการสอนควรคำนึงถึงนักเรียน โดยนักเรียนมีลักษณะต่างกันควรมีการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสม และครอบคลุมให้นักเรียนทุกคนได้เข้าใจและเข้าถึงบทเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จึงควรมีการศึกษากับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน
- 2.2 ควรมีการดำเนินการวิจัยในลักษณะนี้กับกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ให้ครอบคลุมทุกบท และทุกเนื้อหา เพื่อพัฒนา ความสามารถการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ให้สูงขึ้น
- 2.3 มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการ สอนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ปฏิญญา กฤษวงษ์. (2564). **การศึกษาทักษะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบนิรนัยของนักเรียน** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร ปิยนุช นุตตะรังค์. (2557). **การสร้างบทเรียนการสอนคณิตศาสตร์เรื่อง ความน่าจะเป็นโดยวิธีสืบเสาะหา ความรู้และกิจกรรม**
- **โครงงานคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมสิริ แก้วศรีหา. (2554). **การศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ที่เน้นทักษะการคิด วิเคราะห์เรื่องความน่าจะเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ การสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2550). **เอกสารสำหรับผู้รับการอบรมคณิตศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น** พื้นฐาน หลักสูตรที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุวิมล ทองเทียม, มะลิวัลย์ถุนาพรรณ์. (2556). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยวิธีการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ เรื่องความน่าจะเป็น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.** วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัย ราชภัฏเลย, 8(24), 56-65
- อิสริยะ อรัญมิตร. (2560). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ตรรกศาสตร์ เทคนิค KWDL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาคณิตศาสตร์
  ศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฎมหาสารคาม